

Eventyret om prinsesse Tusnelda

efterfulgt af
3 historier
fra det virkelige liv

er var engang en konge og en dronning, der boede på en dejlig grøn ø midt ude i havet. De havde kun et eneste barn, den lille prinsesse Tusnelda.

Men det var, syntes de, helt som det skulle være. For kongen havde altid travlt med at regere og dronningen fuldt op at gøre med den slags ting, som dronninger nu engang har at bestille.

Prinsesse Tusnelda havde som alle andre prinsesser en guldallerken at spise af og en kam af guld at rede sit gyldne hår med. Hun havde også en barnepige, der klædte hende på om morgenen og lagde hende i seng om aftenen.

Det sidste var hun ikke spor ked af, for Mathilde kunne fortælle så mange spændende godnathistorier om trolde og feer og hekse – og om små prinsesser ligesom hende selv.

Men der var én ting, hun havde svært ved at forstå, og det var, hvorfor der næsten altid i eventyrene var tre prinser og tre prinsesser, ja somme tider endda syv af hver.

Derfor skete det mere end én gang, at prinsesse Tusnelda med et sørgmodigt suk afbrød

Mathilde i fortællingen og spurgte:

– Jamen, er det da kun i eventyrene, at man har brødre og søstre? Hvorfor har jeg ikke nogen?

Mern hver gang svarede Mathilde ligeledes med et sørgmodigt suk:

– Det er, mit kære barn, fordi din far, kongen, har bestemt, at det skal være sådan. Det vil du nok bedre kunne forstå, når du bliver lidt større.

En dag lagde hun ganske særligt mærke til en ung sømand, der var i færd med at reparere noget tovværk på sit skib.

Hvorfor hun netop standsede op for at se på ham, var hun ikke klar over. Måske var det, fordi han fik hende til at tænke på en af de kønne og modige prinser i eventyrene. Men hvad grunden nu end kunne være, varede det ikke længe, før de faldt i snak, og sømanden inviterede hende om bord på skibet.

Her fik hun lov at se på alting, også hvordan der så ud under dæk – og i kahytten, hvor sømanden havde sin køje.

Da prinsesse Tusnelda nogle timer senere forlod skibet, var hun lidt forstumlet, men meget lykkelig, og hun lovede sin nye ven at komme tilbage og besøge ham næste dag.

Prinsessen holdt sit løfte, men på havnemolen ventede der hende en slem overraskelse.

Der, hvor sømandens skib havde ligget, lå der nu et helt andet skib, og da prinsesse Tusnelda lidt ængsteligt spurgte

Prinsesse Tusnelda var langt fra tilfreds med svaret, men indså efterhånden, at det ikke nyttede noget at blive ved med at spørge. Det hjalp i øvrigt heller ikke, at hun blev større. Til gengæld blev hun, som årene gik, for stor til at høre godnateventyr. Mathilde blev pensioneret, og nu kunne prinsessen selv bestemme, hvornår hun ville i seng, for hendes far havde stadig travlt med at regere, og hendes mor var mere end nogensinde optaget af den slags ting, som dronninger nu engang har at bestille.

Prinsesse Tusnelda holdt meget af at færdes nede ved havnen, hvor skibe ankom med varer fra fremmede egne, og hvor der altid var noget nyt og spændende at se på.

en af matroserne på skibet, om han vidste, hvor hendes ven var blevet af, pegede han blot ud mod havet. Der kunne man endnu skimte røgen fra skibets skorsten ude i horisonten.

Endnu en tid lang gik prinsesse Tusnelda ned til havnen mindst én gang om dagen for at se, om hendes ven skulle være kommet tilbage. Men hver gang blev hun skuffet, og til sidst opgav hun håbet om at se ham igen.

En morgen nogen tid efter vågnede hun med en skrækkelig kvalme. Hun kunne kun med største besvær få sin morgenmad ned, og aldrig så snart var den kommet ned, før den kom op igen.

Lidt senere på dagen fik hun det bedre og glemte alt om sit ildebefindende. Men den næste morgen vågnede hun igen op med den samme ubehagelige kvalme, og således gik det også de følgende dage.

Nu blev prinsessen så ængstelig, at hun opsøgte hoflægen, den gamle doktor Ambrosius. Da hun fortalte ham om de mærkelige kvalmeanfald, som gentog sig hver morgen, rynkede han bekymret brynene og begyndte til hendes undren at udspørge hende om, hvad hun havde foretaget sig i den seneste tid, og hvem hun havde været sammen med.

Prinsessen fortalte ham beredvilligt alt, også om sømanden, som var rejst uden at sige farvel.

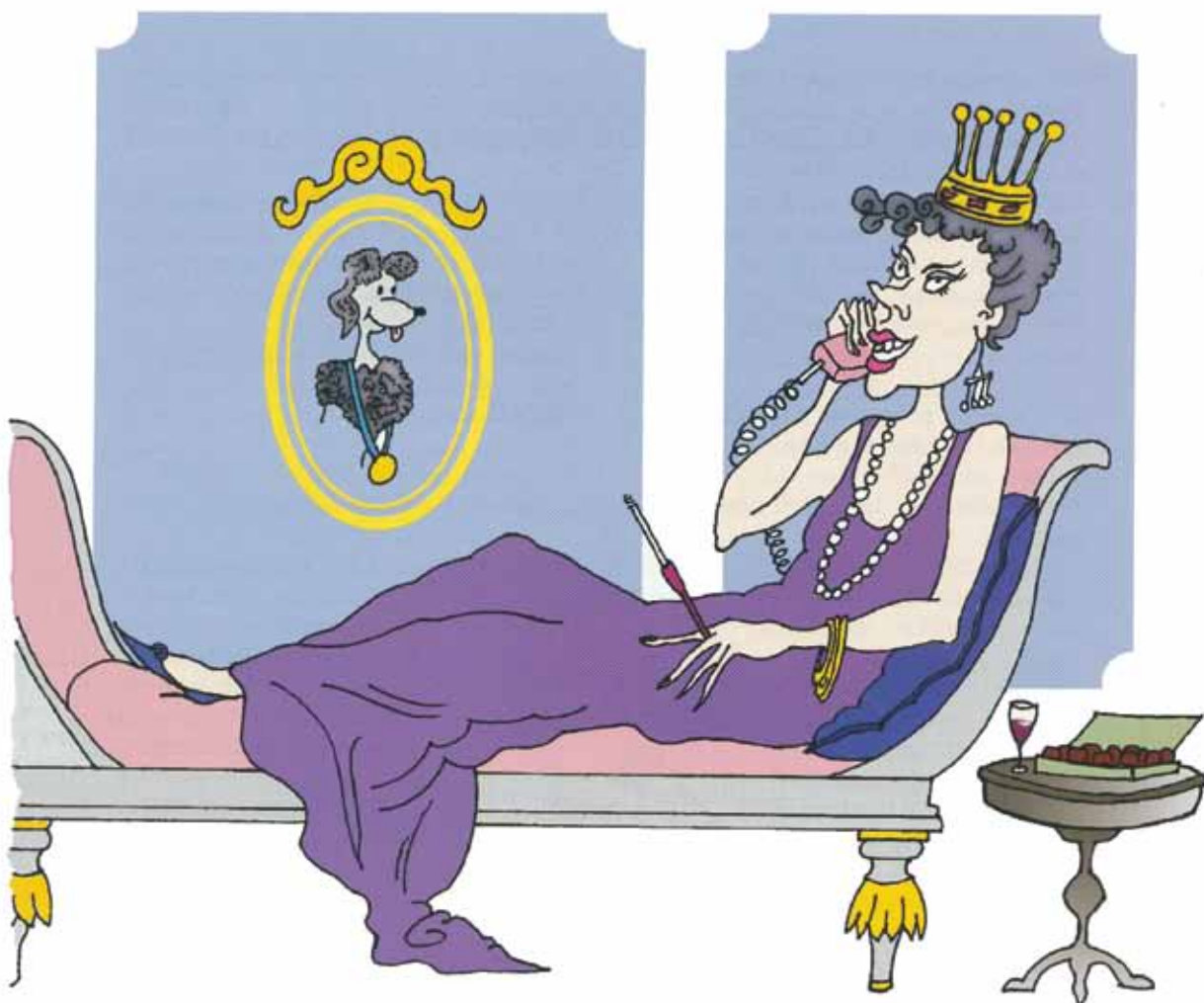
Da den gamle hoflæge havde hørt, hvad hun havde at fortælle, så han endnu mere bekymret ud end før og sagde efter at have rømmet sig et par gange:

– Jeg er bange for, at Deres kongelige højhed er ... øh ... venter et lille barn.

Det blev prinsessen meget glad for at høre, for hun havde altid glædet sig til at få børn – og helst mange, når hun nu ikke selv havde haft søskende. Kun undrede det hende, at doktor Ambrosius så så bekymret ud og talte på sådan en mærkelig måde. Det kunne da vel ikke passe, at han var bange for børn?

Den næste, prinsesse Tusnelda opsøgte, var dronningen, for hun syntes, at hendes mor måtte være den første til at høre den glædelige nyhed.

Da hun trådte ind i sin mors gemakker, var denne halvt liggende på en canapé, travlt beskæftiget med den slags ting, som dronninger nu engang har at bestille – i dette tilfælde med at træffe de sidste aftaler i telefonen forud for den årlige hundeudstilling. Hun var netop ved at forklare en af hofdamerne, at hun havde besluttet sig for lyseblå silkebånd som vedhæng til de medaljer, der skulle uddeles i gruppen af silkepudler, da prinsesse Tusnelda med et forsigtigt smil sagde:

– Mor, jeg skal have et lille barn. Det siger doktor Ambrosius.

Dronningen, som allerede i tankerne var nået videre til gruppen af kongepudler, hvor hun stod over for et vanskeligt valg mellem to nu-

ancer af mørkeblå, vinkede afværgende med den ene hånd. Den anden holdt hun et øjeblik over telefontragten og sagde så med sin mest elskværdige stemme:

– Jamen, det er da udmærket, min pige.

Hun fortsatte tilsyneladende uanfægtet telefonsamtalen, men standsede så brat op midt i en sætning, samtidig med at hendes ansigt på én gang skiftede både udtryk og farve.

Telefonrøret faldt ud af hånden på hende, da hun råbte:

– **HVAD** skal du?

Jeg skal have et lille barn, sagde prinsesse Tusnelda igen.

Der kom ikke flere forståelige ord fra dronningen, kun nogle mærkværdige lyde, som om hun skulle kvæles, indtil hun til sidst sank bagover på canapeen i afmagt.

Et par kammerpiger, som var kommet til, forsøgte med lugtesalt og parfumerede engangsservietter at bringe dronningen til bevidsthed igen.

Da det omsider lykkedes, forlangte hun med svag stemme, at kongen øjeblikkelig skulle tilkaldes. Henvendt til prinsesse Tusnelda, der stadig ikke havde begrebet, hvad alt postyret drejede sig om, sagde hun med en træt, forpint stemme:

– Og den unge mand, som ... Han er vel i det mindste af ordentlig familie?

– Han er sømand, svarede prinsesse Tusnelda.

Med et skrig faldt dronningen endnu engang i afmagt.

Kongen, som nu – lidt ærgerlig over at blive afbrudt i sit arbejde – kom til stede, var en praktisk mand, som hverken spildte tiden med at falde i afmagt eller med overflødig snak. Ved hjælp af nogle få præcise spørgsmål fik han på mindre end tre minutter klarhed over situationen.

Da prinsesse Tusnelda herefter spurgte ham, om han glædede sig til at se det lille barn, svarede han uden tøven:

– Det må fjernes! Ingen tvivl om den sag!

Prinsesse Tusnelda blev et øjeblik helt stum. Så fór det ud af hende:

– Jamen, ka' du da ikke li' børn, far?

– Det er ikke noget barn.

– Hvad er det så?

– Det er slet ikke noget endnu. Ingen verdens ting. Det ved da ethvert barn.

– Jamen, hvordan kan man så fjerne det, hvis det slet ikke er noget?

På dette tidspunkt mente kongen ikke, at det tjente noget praktisk formål at fortsætte sam-

talene, og i et lidt brysk tonefald meddelte han sin datter, at hun den næste dag havde at opsøge hoflægen, som herefter ville foretage det nødvendige. Punktum. Basta.

Her vil vi gøre et kort ophold i fortællingen for lige at gøre dig opmærksom på, at du på side 11

kan læse lidt om, hvad hoflægen (af frygt for at miste sin stilling) kan blive nødt til at gøre med prinsesse Tusnelda – og ganske særligt med hendes »hvad-vi nu-ellers-må-have-lov-til-at-kalde-det«. Men kun, hvis hun selv går med til det.

Hvad den sidste del af samtalen mellem prinsesse Tusnelda og hendes far angår – altså om barnet er et barn eller i det hele taget nogen eller noget som helst – anbefaler vi dig at læse, hvad der står i det afsnit, der begynder side 9.

Og så vender vi tilbage til vores eventyr og til prinsesse Tusnelda for at høre, hvad der videre skete.

Tung om hjertet forlod prinsesse Tusnelda dronningens gemakker. Hun tilbragte resten af dagen med at gruble over, hvad hun nu skulle stille op, når hverken kongen eller dronningen ville vide af deres barnebarn, og når sømanden, som jo var barnets far, så ud til at være forsvundet for bestandig.

En sidste gang gik hun ned til havnen og spejdede ud over vandet, selv om hun inderst inde godt vidste, at det ville være forgæves.

Da aftenen kom, havde hun truffet sin beslutning. Hun pakkede nogle få nødvendige ejendele sammen, netop så meget hun kunne

bære. Så forlod hun i nattens mulm og mørke sine forældres slot for ikke at blive nødt til at adlyde sin fars ordre den følgende dag.

Hele natten gik hun, gennem skov og marker, indtil hun omsider var nået så langt bort, at hun ikke længere kunne skimte slottets tårne.

Først da opdagede hun, hvor træet hun var.

Og når sandt skal siges, var hun kommet så hurtigt ud ad døren, at hun i farten havde glemt at tage nogle ordentlige travesko på, så hendes ben nu knapt kunne bære hende længere.

Men netop som dagen gryede, fik hun øje på en ensomt beliggende hytte. Den lå ganske kønt lige i udkanten af en skov, og ud af køkkenvinduet bølgede der en behagelig duft af morgenkaffe og ristede krydderboller.

I huset boede en snedker, der hed Morten, og da prinsesse Tusnelda bankede på for at spørge, om hun måtte komme ind og hvile sine ømme fødder et øjeblik, bød han hende straks indenfor og spurgte, om hun havde lyst til at få lidt morgenmad med, inden hun skulle videre.

Der var varmt og hyggeligt i stuen. Morten lignede ikke hverken sømanden eller nogen af de kønne og modige prinser i eventyrene, men prinsessen lagde straks mærke til, at han havde nogle rare øjne og en behagelig stemme.

Da hun fortalte ham, at hun om nogen tid skulle føde et lille barn, så han ikke ud i ansigtet hverken som doktor Ambrosius eller hendes far og mor havde gjort. Tværtimod syntes hun, at hans øjne blev endnu rarere at se ind i, mens hun fortalte ham om, hvor meget hun glædede sig til at se det lille barn, der nu lå inde i hendes mave.

Det endte med, at prinsesse Tusnelda blev hos Morten nogle dage, for hun var egentlig mere træt efter sin lange vandring, end hun først havde troet.

Da disse dage var gået, lagde hun mærke til, at hans køkkengardiner trængte til at blive vasket og strøget. Det tog hun straks fat på, men lige så snart hun var færdig og havde hængt gardinerne op igen, viste der sig noget nyt, som hun ikke syntes hun bare kunne tage af sted uden at have ordnet.

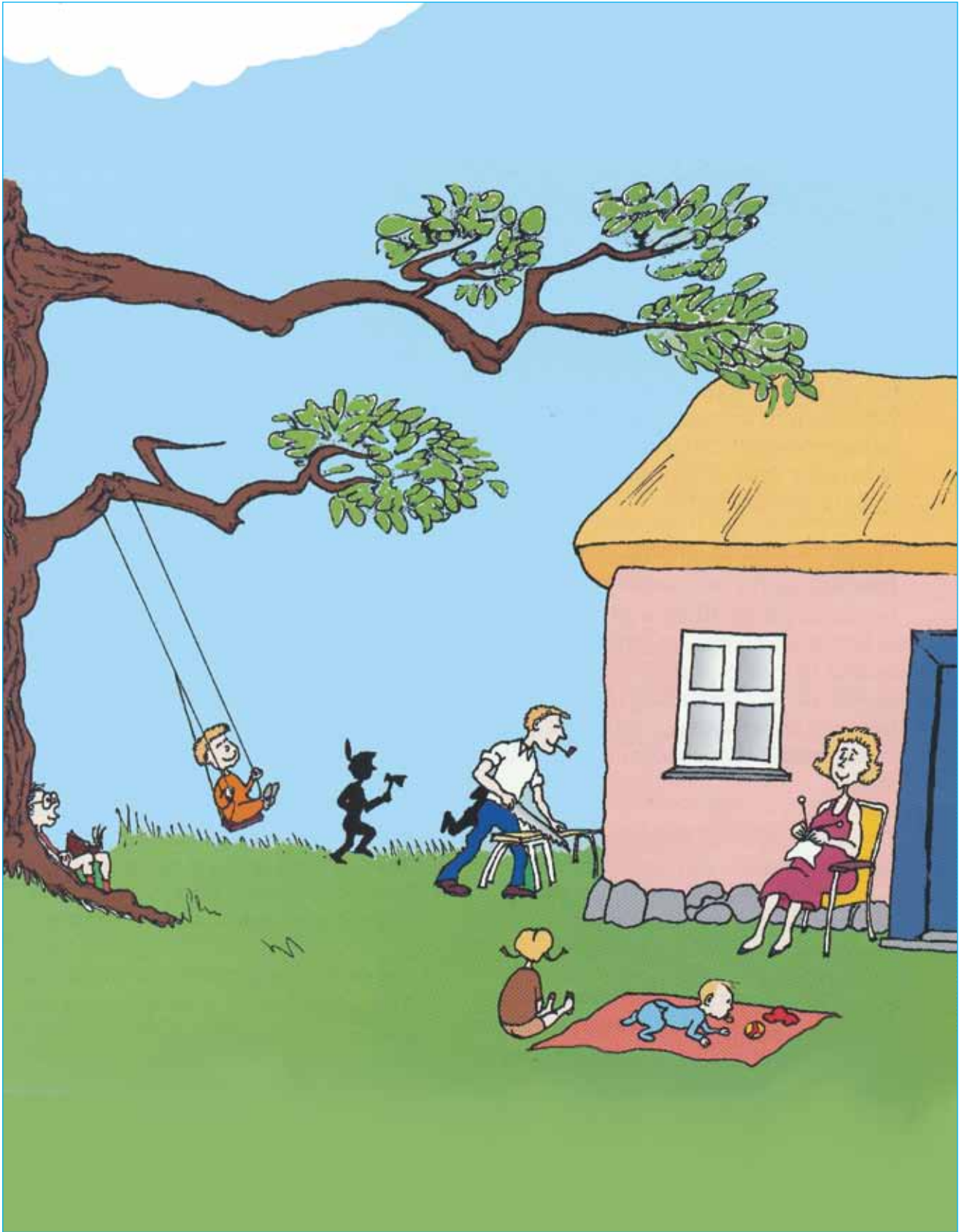
Og således gik det til, at prinsesse Tusnelda blev hos Morten, der for resten også var begyndt at glæde sig til at se det lille barn.

Da tiden var inde, fødte hun en sød lille pige, og der gik ikke mange år, før der kom en lillebror. Og denne gang var det Morten, der var fare til barnet.

Morten og Tusnelda levede lykkeligt sammen til deres dages ende. Hun fortalte ham aldrig, at hun var prinsesse, og det havde såmænd heller ikke gjort nogen forskel for Morten.

Som årene gik, fik de masser af børn, både piger og drenge. Børnene fik ikke en guld-tallerken at spise af, sådan som prinsesse Tusnelda havde haft det, men de fik god og rigelig mad hver dag.

De kom heller aldrig til at kede sig, for de havde jo deres søskende at lege med – og en far og en mor, som aldrig havde mere at bestille, end at en af dem kunne få tid til at læse en godnathistorie for dem.

Historien om, hvordan du blev til

Det allerførste, der skete, var, at din mor fik sin månedlige ægløsning. Et æg løsnede sig fra æggestokken og vandrede over i æggelederen.

ægløsning

I æggelederen mødte ægget en sædcelle fra din far. Den havde deltaget i et kapløb med millioner af andre sædceller og var nu som den første nået frem til ægget.

Sædcellen trængte ind i ægget og smeltede sammen med det. Det kalder man befrugtningen. Og dermed var du blevet til.

befrugtning

Du startede altså dit liv som en eneste celle: et befrugtet æg.

det befrugtede æg

Alligevel havde du al den "bagage" med dig, du skulle bruge for at udvikle dig til den, du er i dag.

Sædcellen havde nemlig 23 kromosomer med sig. Lægger vi dem til de 23, der var i ægget fra din mor, får vi 46 kromosomer – det vil sige hele din arvemasse.

kromosomer

Kromosomerne indeholder de arvelige anlæg, generne. Alle de genskaber, du har fået i arv fra din far og mor – f.eks. din hårfarve og din højde, og om du er musikalsk og/eller er god til matematik eller sprog – alt dette og meget mere blev fastlagt én gang for alle ved befrugtningen.

gener

Der er ikke ændret noget ved dine arveanlæg siden, og der er ikke kommet nye til.

Med mindre du er en enægget tvilling, er der heller ikke et eneste menneske, der har præcis de samme arveanlæg som du.

hvert eneste menneske er unikt

Fra encellet organisme til nyfødt barn

Allerede nogle timer efter at befrugtningen var sket, var du ikke længere blot en encellet organisme. Det befrugtede æg delte sig i to celler, som begge indeholdt alle 46 kromosomer fra din far og mor.

den første celledeling

Og så begyndte det at gå stærkt. I løbet af de første 4 uger delte cellerne sig igen og igen og blev til millioner af celler – hver med sin bestemte funktion: hudceller, leverceller, hjerneceller, knogleceller osv. osv.

fosterudviklingen

4 uger efter befrugtningen havde du allerede et hjerte, der slog.

8 uger gammel var du blevet 4 cm. lang. Alle dine organer var anlagt og allerede delvis i funktion.

10-11 uger gammel havde du lært at sutte på tommelfingeren og slå kolbøtter.

Din mor begyndte at kunne mærke liv, da du var omkring 20 uger gammel. På det tidspunkt vejede du et halvt kilo, og i månederne efter fik du efterhånden mindre plads at røre dig på.

Efter 9 måneder blev du så født. Du var ca. 50 cm. lang og vejede omkring 3300 g.

Historien om, hvordan mange børn aldrig får lov at blive født

I Danmark og i de fleste andre lande i vores del af verden har vi fri abort.
Det betyder, at alle gravide kvinder har ret til at beslutte,
at de alligevel ikke vil have deres barn. Så får de det fjernet på hospitalet.
Det sker hvert år i Danmark omkring 15.000 gange.

Hvordan foregår selve indgrebet?

Den metode, man oftest benytter, kaldes **udsugningsmetoden**.

Selve indgrebet begynder med, at lægen åbner livmoderhalsen. Når der er skabt tilstrækkelig plads, fører lægen et hult plasticrør op i livmoderen.

Plasticrøret fungerer i praksis som en støvsugerslange. Fosteret suges ud gennem røret og ned i en lukket beholder.

Det kraftige sug gør, at fosteret bliver knust, således at det f.eks. ikke er muligt bagefter at se, om det var en dreng eller en pige, eller om der var misdannelser.

Til sidst fører lægen en metalskraber op i livmoderen for at sikre sig, at der ikke er noget tilbage af fosteret, der kan give betændelse.

De fleste kvinder, der får en abort, er kun indlagt på hospitalet i én dag.

Medicinsk abort

Siden slutningen af 1980'erne har man også kunnet få abort ved at tage en pille.

Kvinden tager abortpillerne på hospitalet. To dage senere skal hun møde på hospitalet igen for at få lagt en eller to stikpiller op i skeden. Stikpillerne indeholder hormonet prostaglandin, der får livmoderen til at trække sig sammen og udstøde fosteret.

Der opstår kraftige blødninger, og mange oplever bivirkninger såsom hovedpine, kvalme og opkastninger.

Fortrydelsespiller

Hvis man er bange for at være blevet gravid, kan man gå til lægen og få de såkaldte fortrydelsespiller.

Det er en slags p-piller, der indeholder hormonet gestagen.

Pillerne har den virkning, at de forhindrer det befrugtede æg i at sætte sig fast på livmoderslimhinden. Det fører så igen til, at ægget går til grunde.

Derfor skal pillerne tages inden for 72 timer efter samlejet.

Sundhedsstyrelsen advarer mod at tage pillerne for ofte, fordi det kan være skadeligt for helbredet at få så store doser gestagen.

Og bagefter?

Men hermed er historien ikke slut. Mange kvinder får problemer med helbredet efter en abort.

Fysiske eftervirkninger

Hvis man bruger udsugningsmetoden, er den mest almindelige følgesygsom underlivsbetændelse. Det er en betændelse i æggelederne og livmoderen.

En undersøgelse fra 1992 viser, at 12 pct. rammes af underlivsbetændelse efter et abortindgreb. For kvinder, der ikke tidligere har født – og det er ca. halvdelen af dem, der får abort – drejer det sig om 16 pct.

Hvis man får underlivsbetændelse, kan der ske det, at æggelederne lukker sig til. Så kan man senere få svært ved at blive gravid igen.

Kraftige blødninger kan skyldes, at der sidder noget tilbage i livmoderen. Så skal man indlægges igen og have foretaget en udskrabning.

Psykiske eftervirkninger

Mange får psykiske problemer efter en abort. 80 pct. føler sig nedtrykte i tiden efter aborten, men kommer igennem krisen uden behandling.

Men 10-20 pct. bliver ramt af det såkaldte *post abort syndrom*. Her er der ikke blot

Sene aborter

Efter 12. graviditetsuge er fosteret blevet for stort til, at man kan bruge udsugningmetoden eller abortpillen. I stedet sætter man en fødsel i gang ved hjælp af hormonet prostaglandin.

Som regel er barnet dødfødt, men det er ikke altid tilfældet. Så undlader man at foretage sig noget, der kunne holde barnet i live.

Man er indlagt 2-4 dage. Selve indgrebet varer ca. 16 timer.

tale om, at man af og til føler sig ked af det og spekulerer over, om det nu også var det rigtige, man gjorde. Post abort syndromet er en psykisk lidelse, der kræver professionel behandling.

Særligt udsatte er

- teenagere
- kvinder, der tidligere har været behandlet for psykiske lidelser som f.eks. depressioner eller spiseforstyrrelser
- kvinder med et svagt socialt netværk
- kvinder, der har børn i forvejen

Symptomerne er blandt andet depressioner og søvnløshed, som kan dukke op flere år efter aborten.

Og det er ikke kun kvinden, men også hendes familie – mand, børn og forældre – der kan blive ramt. Især hvis de har været med til at overtale hende til aborten og bagefter har måttet erkende, at det ikke var det rigtige at gøre.

Historien om, hvordan aborten blev fri, og hvad det førte med sig

Helt frem til 1939 var det ufødte barn beskyttet af straffeloven. Her var maximumstraffen for fosterdrab – som det endnu hed dengang – hæfte eller fængsel i to år.

Men i 1939 vedtog man en såkaldt svangerskabslov, der gjorde abort lovlig under visse omstændigheder. F.eks., hvis der var fare for kvindens helbred, hvis hun havde været udsat for voldtægt, eller hvis der var risiko for, at barnet led af en alvorlig arvelig sygdom.

Men har man sagt A, må man før eller siden sige B. Og det var præcis, hvad der skete.

Den ene undtagelse førte den anden med sig. I 1956 vedtog man en lovændring, der gjorde abort lovlig, hvis myndighederne ikke mente, at kvinden var i stand til at tage ordentligt vare på sit barn.

Og i 1970 kom der en ny lovændring. Nu blev der indført fri abort for kvinder over 38 år og for kvinder med fire hjemmeboende børn under 18 år.

Det, der skete i disse år, var, at barnet mere og mere blev betragtet som moderens ”problem” – ikke samfundets. Det ser man blandt andet af, at man havde taget problemet ud af straffeloven. For straffeloven er den lov, der først og fremmest har til formål at beskytte de svage i samfundet mod enhver form for overgreb. Og hvem er svagere og mere forsvarsløse end et ufødt barn i sin mors mave?

Med hver lovændring fjernede man bid for bid samfundets beskyttelse af det ufødte barn,

indtil den sidste rest af beskyttelse forsvandt med loven om fri abort i 1973.

Nu siger loven, at alle kvinder har ret til abort inden udgangen af 12. svangerskabsuge, det vil sige ca. 10 uger efter befrugtningen. Og det er kvinden alene, der træffer afgørelsen. Barnets far har ifølge loven intet at skulle have sagt.

Efter 12. uge er der ikke længere fri abort. Man skal søge om tilladelse hos et såkaldt samråd, der består af en socialrådgiver, en gynækolog og en psykiater. Det sker sjældent, at der gives afslag på en ansøgning. Til gengæld er det ikke almindeligt, at man får tilladelse efter 24. uge.

Og hvad er der så sket ved det?

Forsøg på fostre

Nok mere end de fleste tænker over til daglig. At det ufødte barn i dag ikke længere er beskyttet af loven har først og fremmest skabt nogle muligheder, som medicinalindustrien, læger og forskere gerne vil udnytte.

I Danmark er der ikke nogen lov, der forbyder forskere at lave forsøg på fostre, men hvert enkelt forsøg skal godkendes af en såkaldt videnskabetisk komité. Opnår man en sådan godkendelse, er der grønt lys for at bruge aborterede fostre som forsøgsmateriale. Og det er en branche, hvor der bliver tjent rigtig mange penge.

Reagensglasbefrugtning og ægsortering

Barnløshed er et stort problem i Danmark, og både hospitalerne og de private fertilitetsklinikker står klar til at hjælpe de mange kvinder, der har problemer med at blive gravide.

Det har den moderne teknologi – og abortloven – givet muligheder for. En af dem er reagensglasmetoden, som er den mest benyttede. Omkring 5 pct. af alle danske børn fødes i dag efter denne teknik.

Den består i, at man udtager modne æg fra kvindens æggestokke og anbringer dem i en glasskål, hvor man befrugter dem med sædceller fra manden. To til tre dage derefter lægger man et eller to befrugtede æg tilbage i livmoderen og håber så på, at det resulterer i en graviditet.

Men med til historien hører, at man forinden undersøger de befrugtede æg for at vælge dem, man mener har de bedste muligheder for at overleve. Med andre ord, man frasorterer dem, man ikke skal bruge – det kalder man ægsortering – og destruerer dem, hvis man da ikke bruger dem til videnskabelige forsøg.

I begge tilfælde udsletter man et menneskeligt liv i dets første livsstadier.

Fosterdiagnostik

Det samme sker, når man helt bevidst undersøger gravide kvinder med det formål at finde ud af, om barnet lider af en eller anden sygdom eller defekt.

Hidtil har man brugt fostervandsprøver, moderkagebiopsier og ultralydsscanninger. Men nu er det muligt blot på baggrund af en blodprøve taget på et tidligt tidspunkt i graviditeten at konstatere, om f.eks. det ufødte barn har Down's syndrom (mongolisme). Det har ført til, at der næsten ikke fødes flere børn

med Down's i Danmark. De bliver aborteret. Det fortæller noget om, at vi er ved at skabe et samfund, hvor der ikke længere er plads til handicappede.

Ønskebørn?

Et af argumenterne for at indføre fri abort var, at når forældrene kun var nødt til at få de børn, de gerne ville have – de såkaldte ønskebørn – så ville både børnene og deres forældre få et bedre og lykkeligere liv.

Det er der ikke meget, der tyder på, at de har fået. Antallet af skilsmisser er steget støt siden vi fik fri abort, og i dag er omkring 14.000 børn i Danmark anbragt uden for hjemmet på grund af problemer i familien. 46 pct. af alle børn fødes uden for ægteskab, og 23 pct. bor hos en enlig mor. Det er en fordobling siden 1980. Læg hertil, at flere og flere børn får konstateret ADHD, spiseforstyrrelser og forskellige former for selvskadende virksomhed.

Den mest sandsynlige forklaring på alt dette, er at det frie valg har ført til, at forældrenes tolerancetærskel er blevet stadigt mindre. Man vil have det problemløse liv med helst kun et velfungerende prestige barn, men det er ikke opskriften på et lykkeligt liv. Spørg bare Tusnelda.